

Unijne pieniądze w polskich

W rodzinnych **ogrodach działkowych** nastał spokój. **Polski Związek Działkowców** zadbał o uchwalenie wszelkich aktów prawnych, które gwarantują stabilizację i ich dalsze istnienie. Wśród nich jest ustawa o ROD, ustawa wprowadzająca do zapisów prawa definicję altany, statut PZD i regulamin ROD. Dziś, kiedy działkowcy mogą czuć się bezpiecznie pod skrzydłami Związku, przyszedł czas na rozwój i modernizację ogrodów. Potrzeby jednak są bardzo duże, które samorządy zaspokajają dotacjami tylko w niewielkim stopniu. **Polski Związek Działkowców** postanowił zatem poszukać pieniędzy w innych źródłach. Jednym z nich są fundusze europejskie, które mogą okazać się dużym zastrzykiem gotówki dla polskich ogrodów.

Polski Związek Działkowców prowadzi 4.846 rodzinnych **ogrodów działkowych**. Tylko w samym 2014 roku przeznaczył na inwestycje i remonty blisko aż 5 milionów złotych (!). Do najważniejszych zrealizowanych zadań należała budowa i modernizacja ogrodzeń, sieci wodociągowych i energetycznych, domów działkowca, dróg i alej, ochrona środowiska i budowa terenów rekreacyjnych min. siłowni plenerowych czy placów zabaw. Inwestycje, których było w sumie ponad 2 tysiące, zostały przeprowadzone w aż 1.380 ogrodach. Nie zaspokoilo to jednak wszystkich potrzeb ogrodów. W sytuacji, kiedy oczekuje się od działkowców otwarcia ogrodów na lokalną społeczność wymagają one jeszcze większego wkładu finansowego. Działkowcy, którzy zachwyceni są perspektywą otwartych ogrodów, rozkładają bezradnie ręce. Niestety nawet Salomon z pustego nie należy.

Pojawia się jednak szansa na unowocześnienie i doposażenie ogrodów. Są nią fundusze unijne, których pozyskiwanie **Polski**

Związek Działkowców postawił sobie za priorytet w obecnej, dopiero co rozpoczętej kadencji. Pozyskiwanie ich wymaga jednak zaangażowania wszystkich struktur PZD i samych działkowców. Bowiem trzeba wiedzieć nie tylko z jakich programów UE można skorzystać, ale także jak to zrobić.

Programy operacyjne

Unia Europejska oferuje bogaty wachlarz programów operacyjnych, z których można pozyskać fundusze w wielu obszarach. Te, które dotyczą rodzinnych **ogrodów działkowych** skupione są na podnoszeniu standardów ekologicznych otoczenia, ochronie środowiska przyrodniczego, pozyskiwaniu odnawialnych źródeł energii, edukacji i rozwoju infrastruktury terenów wspólnych ogrodu. Zalicza się do nich Program Operacyjny Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny RYBY oraz 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.

Należy jednak pamiętać, że to PZD jako stowarzyszenie może występować o środki unijne dla ogrodów za pośrednictwem Zarządów ROD, a nie działkowcy z własnej stopy. Warto także zaznaczyć, że niektóre z programów wymagają ścisłej współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, szczególnie przy większych inwestycjach. To ważne, gdyż nie każdy program skierowany jest do organizacji pozarządowych, ale z powodzeniem może być realizowany w partnerstwie, np. z gminą.

PO Rozwój Obszarów Wiejskich

Program Operacyjny Rozwoju Obszarów Wiejskich jest programem, który obejmuje swoim zasięgiem całą Polskę z wyjątkiem miast, których liczba mieszkańców przekracza 20 tysięcy. Dla rodzinnych **ogrodów działkowych** jest dostępny w zakresie edukowania społeczności lokalnej o ochronie środowiska, zmianach klimatycznych i innowacjach, rozwoju infrastruktury ogrodu w przypadku, gdy

jest ona ogólnodostępna i służy turystyce, rekreacji bądź działaniom kulturalnym, a także we wspieraniu rozwoju produktów lokalnych i dziedzictwa lokalnego.

Korzystając z Programu Operacyjnego Rozwój Obszarów Wiejskich można otrzymać pokrycie kosztów zakupu dóbr i usług, wykonania robót budowlanych, organizacji i przeprowadzenia spotkań, szkoleń i wydarzeń promocyjnych, a także najmu, dzierżawy lub zakupu oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń lub maszyn, materiałów lub przedmiotów (tylko rzeczy nowe, nie ma możliwości refundacji zakupu rzeczy używanych), zakup środków transportu, zatrudnienia osób zaangażowanych w realizację operacji (tylko w przypadku operacji o charakterze szkoleniowym) oraz pokrycia ogólnych innych kosztów związanych z operacją. Oczywiście wszystko jest uzależnione od projektu jaki chcemy zrealizować i naszych potrzeb.

Uczestnictwo w tym programie wymaga jednak spełnienia kilku warunków. Wnioskodawca musi

wykazać się doświadczeniem i uzasadnić potencjał swojego pomysłu, posiadać odpowiednie kwalifikacje oraz prowadzić działalność zmierzającą do realizacji celu. W przypadku PZD operacja nie musi być uzasadniona ekonomicznie, gdyż dotyczy nieodpłatnego bądź niekomercyjnego udostępniania ogólnodostępnej infrastruktury ogrodu.

PO Infrastruktura i Środowisko

Innym programem, z którego mogą skorzystać rodzinne **ogrody działkowe** jest Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. W jego obrębie można realizować zadania z zakresu dostosowywania się do zmian klimatycznych z uwzględnieniem zwiększenia odporności na klęski żywiołowe. Ponadto dotyczy on także działań związanych z gospodarką odpadami komunalnymi, w tym m.in. zapewnienie właściwej infrastruktury do zagospodarowania odpadami. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko można też pozyskać

ogrodach

pieniądze na gospodarkę wodno – ściekową – w tym budowę, przebudowę i modernizację infrastruktury wodociągowej (ujęć wody, stacji uzdatniania wody, sieci wodociągowych), a także zakup sprzętu do wykrywania niekontrolowanych przecieków z sieci wodociągowej. Uwaga, budowa kanalizacji deszczowej jest jednak możliwa tylko w przypadku, gdy wnioskodawca planuje realizować jednocześnie inwestycje dotyczące kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

Innym działaniem tego programu operacyjnego, w które wpisują się rodzinne **ogrody działkowe**, jest poprawa jakości środowiska miejskiego, która obejmuje projekty mające na celu rekultywację lub oczyszczanie terenów skażonych w wyniku awarii lub działań przemysłowych, jak również terenów zdegradowanych, zdewastowanych lub zanieczyszczonych.

PO RYBY

RYBY, czyli Program Operacyjny „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich” ma na celu realizację polskiej polityki rybackiej. Jednym z jego priorytetów jest poprawa jakości życia na obszarach zależnych od rybactwa. To właśnie w ramach tego priorytetu wnioskowali o dotację świnoujscy działkowcy, którzy dziś cieszą się z nowego systemu melioracyjnego w swoim ogrodzie. Pomysłowi działkowcy otrzymali aż 520 tys. zł na inwestycję w ROD „Kotwica” i w ROD „Oaza” w Świnoujściu. Melioracja ogrodów była im bardzo potrzebna. Działki od wielu lat były podtapiane, co powodowało duże straty w uprawach. Bieżące naprawy okazywały się niewystarczające, a zgromadzenie środków na całą inwestycję było poza zasięgiem działkowców. W tej sytuacji wsparcie unijne okazało się bardzo cenne. Rozwiązaniem ich kłopotów był program operacyjny RYBY. Największym wyzwaniem w całym procesie aplikacyjnym okazało się skompletowanie wymaganej dokumentacji, ale i z tym działkowcy sobie poradzili. Co ważne, pozyskiwanie środków unijnych wymaga wkładu własnego do inwestycji, dlatego w ogrodach zostały zebrane dodatkowe składki. Pieniądze z UE pokryły aż 84 proc. całego kosztu inwestycji (!). To nieoceniony zastrzyk gotówki dla świnoujskich ogrodów.

Regionalne Programy Operacyjne

Rodzinne **ogrody działkowe** poza programami ogólnopolskimi mogą także skorzystać z 16 Regionalnych Programów Operacyjnych. Ich celem jest wspieranie rozwoju wszystkich regionów. Fundusze zarządzane są w tym

przypadku nie przez władze centralne, a instytucje samorządowe – czyli zarządy województw. Każde województwo ma własny program operacyjny. W zależności od regionu można starać się o środki na poszczególne inwestycje m.in. wyposażenie ogrodów w panele słoneczne. Żeby sprawdzić ofertę na jakie inwestycje można pozyskać pieniądze w swoim regionie należy wejść na stronę internetową Regionalnego Programu Operacyjnego w swoim województwie.

Mam pomysł, ale co dalej?

Kiedy już dowiedziałeś się z jakich programów unijnych można pozyskać pieniądze dla Twojego ogrodu, a Twój pomysł na inwestycję mieści się w ramach ich priorytetów, musisz opracować stosowny wniosek. Starać się można o dofinansowanie każdego pomysłu na inwestycję jeśli tylko potrafisz go dobrze uzasadnić, że spełnia on wymagania stawiane w programie. Właśnie dlatego powinienś zapoznać się ze szczegółowymi kryteriami programu, a przede wszystkim z jego harmonogramem (!). Wszystkie te informacje znajdziesz na stronie internetowej poszczególnych programów.

Kiedy już złożysz wniosek zostanie on poddany analizie i ocenie. Z wnioskodawcami, których projekty zostaną zaakceptowane zostanie podpisana umowa o dofinansowanie. Po tym etapie następuje realizacja inwestycji. Następnie czeka Cię jeszcze kontrola, jej promocja i rozliczenie.

Więcej informacji o programach unijnych skierowanych do rodzinnych **ogrodów działkowych** i bazę kontaktów znajdziesz na stronie pzd.pl w zakładce aktualności – fundusze unijne.

PZD stawia na rozwój ogrodów

Polski Związek Działkowców dostrzega potencjał jaki drzemie w rodzinnych **ogrodach działkowych**. Teraz, gdy PZD obronną ręką przeszedł przez wszystkie polityczne burze, może skupić się wyłącznie na modernizacji i ekologizacji ROD. **Polski Związek Działkowców** widzi olbrzymią szansę w funduszach europejskich na zwiększenie komfortu w ogrodach dla działkowców i wszystkich okolicznych mieszkańców, którzy znajdują tam miejsce do odpoczynku i zabawy. To jednak dopiero początek działań PZD na rzecz pozyskiwania środków z Unii Europejskiej. Niemniej jednak już w ciągu najbliższych lat można spodziewać się olbrzymich zmian w rodzinnych **ogrodach działkowych**, dzięki którym staną się one prawdziwą dumą miast.

